

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΜΗΜΑ VI

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 10 Νοεμβρίου 2017 με την ακόλουθη σύνθεση: Γεωργία Μαραγκού, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του VI Τμήματος, Γεώργιος Βοΐλης και Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σύμβουλοι, Γρηγόριος Βαλληνδράς και Αριστοτέλης Σακελλαρίου, Πάρεδροι με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο: Κωνσταντίνος Τόλης, Αντεπίτροπος της Επικρατείας, κωλυομένου του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας.

Γραμματέας: Θεοδώρα Τακιτζίδου, Προϊσταμένη του VI Τμήματος.

Για να αποφασίσει για την από 30.10.2017 (Α.Β.Δ. 2802/30.10.2017) αίτηση της Ελληνικής Αστυνομίας, που εδρεύει στην Αθήνα (οδός Π. Κανελλοπούλου 4) η οποία εκπροσωπείται νομίμως δια του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Παντελή Παπαδάκη.

Με την αίτηση αυτή ζητείται η ανάκληση της 185/2017 Πράξης του Στ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κατά τη συνεδρίαση το Δικαστήριο άκουσε:

Τον Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο οποίος ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση.

Τον Αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε την αποδοχή της αίτησης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα αυτού με την παρουσία όλων των ανωτέρω μελών του.

Άκουσε την εισηγήτρια Σύμβουλο Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα :

I. Με την υπό κρίση αίτηση, όπως νομίμως συμπληρώνεται με το από 15.11.2017 υπόμνημα, για την οποία δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου (βλ. άρθρο 73 παρ. 1 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013, Φ.Ε.Κ. Α' 52) ζητείται η ανάκληση της 185/2017 Πράξης του Στ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου συμφωνίας-πλαισίου τριετούς διάρκειας (2016-2018) μεταξύ της Ελληνικής Αστυνομίας και της αναδειχθείσας αναδόχου εταιρείας με την επωνυμία «Α&G PAPER ΑΕΒΕ» με αντικείμενο την προμήθεια χαρτιού, γραφικών ειδών και λοιπών συναφών υλικών για τις ανάγκες του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.506.135,52 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.). Η αίτηση αυτή που έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και κατά

λοιπά παρίσταται νομότυπη, είναι τυπικά δεκτή και πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

II. Α. Το π.δ.60/2007 (Α' 64) ορίζει, στην παρ. 5 του άρθρου 2 (Ορισμοί, άρθρο 1 Οδηγίας 2004/18/EK), ότι: «"Συμφωνία-πλαίσιο" είναι μια συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ μιας ή περισσότερων αναθέτουσών αρχών και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων, η οποία αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως όσον αφορά στις τιμές και, ενδεχομένως, τις προβλεπόμενες ποσότητες» στο άρθρο 8 παρ. 9, ότι: «Για τις συμφωνίες-πλαίσια (...), η αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη αξία, υπολογιζόμενη χωρίς ΦΠΑ, του συνόλου των συμβάσεων που προβλέπονται για τη συνολική διάρκεια της συμφωνίας-πλαισίου (...)», στο άρθρο 26 παρ. 1 και 2, ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσια. 2. Για τη σύναψη μιας συμφωνίας-πλαισίου, οι αναθέτουσες αρχές ακολουθούν τους διαδικαστικούς κανόνες που ορίζονται στο παρόν διάταγμα σε όλα τα στάδια έως την ανάθεση των συμβάσεων που βασίζονται στην εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο (...)», στο άρθρο 29 παρ. 2, ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να συνάψουν (...) συμφωνία-πλαίσιο, προσφεύγοντας σε διαδικασία ανοικτή, ... με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, (...), γνωστοποιούν την πρόθεσή τους με την έκδοση προκήρυξης διαγωνισμού» και στο άρθρο 30, ότι: «1. Οι προκηρύξεις περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα VII Α καθώς και κάθε πρόσθετη πληροφορία που κρίνεται χρήσιμη από την αναθέτουσα αρχή,

χρησιμοποιώντας τα τυποποιημένα έντυπα που εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (...). Το δε Παράρτημα VII Α ορίζει «(...) ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ. Ανοικτές διαδικασίες. (...) 6. α) (...) β) Δημόσιες συμβάσεις προμηθειών: - φύση των ζητούμενων προϊόντων, (...) - ποσότητα των ζητούμενων προϊόντων, (...) - στην περίπτωση συμφωνιών-πλαίσιο, να αναφέρεται επίσης (...), η συνολική εκτιμώμενη αξία των προμηθειών για όλη τη διάρκεια της συμφωνίας-πλαίσιο (...) 7. Εάν οι συμβάσεις υποδιαιρούνται σε τμήματα, αναφορά της δυνατότητας για τους οικονομικούς φορείς να υποβάλουν προσφορά για ένα, περισσότερα ή/και για όλα τα τμήματα (...).

Β. Περαιτέρω, το π.δ. 118/2007«Κανονισμός Προμηθειών του Δημοσίου» (ΦΕΚ Α' 150) ορίζει, στο άρθρο 2, ότι: «1. Οι όροι της διακήρυξης διαγωνισμού πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις. 2. Στις περιπτώσεις ανοικτού διαγωνισμού, η διακήρυξη, με την επιφύλαξη των τυχόν οριζόμενων σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, περιλαμβάνει τα ακόλουθα : α. (...) β. Το είδος, την ποσότητα, τις τεχνικές προδιαγραφές του προς προμήθεια υλικού (...). Εάν η ποσότητα των υλικών, η προμήθεια των οποίων αποτελεί αντικείμενο του διαγωνισμού, υποδιαιρείται σε τμήματα, στη διακήρυξη ορίζεται ποια είναι αυτά τα τμήματα και εάν παρέχεται δυνατότητα στους διαγωνιζόμενους να υποβάλουν προσφορά για μέρος μόνο της ζητούμενης ποσότητας, καθώς και εάν είναι δυνατή η υποβολή προσφοράς για ορισμένα μόνο από τα ζητούμενα είδη. Στην περίπτωση δυνατότητας υποβολής προσφοράς για τμήματα της ζητούμενης ποσότητας ή για ορισμένα από τα

ζητούμενα είδη, στη διακήρυξη πρέπει να καθορίζεται και η αντίστοιχη προϋπολογισθείσα δαπάνη. (...) ι. Την προϋπολογισθείσα δαπάνη (...)», στην παράγραφο 2 του άρθρου 20, ότι «Για την αξιολόγηση των προσφορών λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω στοιχεία : α. Όταν για την τελική επιλογή του προμηθευτή κριτήριο είναι μόνο η χαμηλότερη τιμή : Αποκλειστικά η χαμηλότερη τιμή» και στο άρθρο 21, ότι: «1. Το αρμόδιο για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού όργανο, με αιτιολογημένη γνωμοδότησή του, μπορεί να προτείνει: α. Κατακύρωση της προμήθειας για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα κατά ποσοστό στα εκατό, που θα καθορίζεται στη διακήρυξη. Το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει .... το 50%, στην περίπτωση μικρότερης ποσότητας. (...)».

Γ. Από το συνδυασμό των προαναφερομένων διατάξεων συνάγεται, μεταξύ άλλων, ότι ως συμφωνία-πλαίσιο (framework agreement) ορίζεται εκείνη η συμφωνία που έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των όρων που θα διέπουν τις συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν μεταξύ μίας ή περισσότερων αναθετουσών αρχών και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως ως προς τις τιμές (μέγιστη αξία του συνόλου των επιμέρους συμβάσεων) και ενδεχομένως, ως προς τις προβλεπόμενες ποσότητες(μέγιστη ποσότητα). (βλ. Ε.Σ. Τμ. Μείζ. Επταμ. Συνθ. 3175/2012, 35/2013, VI Τμ. 2841/2012, 2510/2017). Στην περίπτωση κατά την οποία η συμφωνία - πλαίσιο δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ακολούθως στον εθνικό τύπο, στο ελάχιστο περιεχόμενο της προκήρυξης πρέπει να περιλαμβάνεται, μεταξύ

άλλων, η εκτιμώμενη μέγιστη συνολική αξία των ζητούμενων αγαθών, τα οποία ενδέχεται να ζητηθούν στην καθορισθείσα διάρκεια αυτής. Η παράλειψη προσδιορισμού στη διακήρυξη της μέγιστης εκτιμώμενης αξίας των υπό ανάθεση υπηρεσιών για όλη τη χρονική διάρκεια της υπό σύναψη συμφωνίας-πλαίσιο, καθιστά μη νόμιμη τη διακήρυξη καθώς και την οικεία διαγωνιστική διαδικασία στο σύνολό της. (πρβλ. Ε.Σ. Τμ. Μειζ. Επταμ. Σύνθ. 35/2013, VI Τμ.2510/2016, ΔΕφΑθ Ασφ. Μέτρ. 500/2013, Κατευθυντήρια Οδηγία 3/2014 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων). Περαιτέρω, στην περίπτωση κατά την οποία στη διακήρυξη προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής προσφοράς για επιμέρους τμήματα της συμφωνίας πλαίσιο στη διακήρυξη θα πρέπει να προβλέπεται και η μέγιστη εκτιμώμενη αξία και των επιμέρους τμημάτων των ζητούμενων αγαθών (πρβλ. Ε.Σ. Τμ. Μειζ. Επταμ. Σύνθ. 7593/2015).

III. Στην υπό κρίση υπόθεση από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

i. Με την 8/25.1.2016 διακήρυξη του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας προκηρύχθηκε δημόσιος ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για τη σύναψη συμφωνίας-πλαίσιο τριετούς διάρκειας (2016-2018), με αντικείμενο την προμήθεια χαρτιού, γραφικών ειδών και λοιπών συναφών υλικών για τις ανάγκες της ΕΛ.ΑΣ. στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, συνολικού προϋπολογισμού 1.506.135,52 ευρώ πλέον Φ.Π.Α., ήτοι συνολικά 1.852.546,69 ευρώ, κατανεμημένου ισόποσα κατ' έτος (σχ.η 2/68197/ΔΠΓΚ/18.11.2015 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού

Οικονομικών, εγκριτική ανάληψης υποχρέωσης 800.000 ευρώ για καθένα από τα έτη 2016 έως 2018). Ειδικότερα τα προς προμήθεια είδη υποδιαιρέθηκαν σε δύο Ομάδες: την **A**, ετήσιου προϋπολογισμού 516.000 ευρώ, ήτοι συνολικά 1.548.000 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. για την κρίσιμη τριετία, άλλως 1.258.536,58 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., περιλαμβάνουσα το «**υποείδος α΄**»: Χαρτί A4 (δεσμίδα 500 φύλλων), συνολικής προκηρυχθείσας ποσότητας 379.350 τεμαχίων και το «**υποείδος β΄**» Χαρτί A3 (δεσμίδα 500 φύλλων), συνολικής ζητούμενης ποσότητας 3.600 τεμαχίων, και την **Ομάδα Β΄**, ετήσιου προϋπολογισμού 101.515,56 ευρώ, ήτοι συνολικά 304.546,68 ευρώ, άλλως 247.598,92 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., που αφορούσε σε **22 «υποείδη»** χαρτιού τυπογραφείου, διαφόρων ποσοτήτων προσδιοριζόμενων ανά φύλλο, πλην του χαρτονιού, η ζητούμενη ποσότητα του οποίου προσδιοριζόταν σε κιλά. Ως κριτήριο κατακύρωσης ορίστηκε αυτό της χαμηλότερης τιμής ανά ομάδα ειδών, με την ρητή πρόβλεψη ότι προσφορές θα γίνονταν δεκτές για το σύνολο της προκηρυχθείσας ποσότητας είτε για κάθε ομάδα των προκηρυσσόμενων ειδών, είτε και για τις δύο ομάδες αυτών, ενώ αντιθέτως, δεν θα γίνονταν δεκτές προσφορές για μέρος μόνο αυτών. Περαιτέρω, προβλέφθηκε ότι εφόσον η οικονομική προσφορά δεν έχει αποτυπωθεί στο σύνολό της, στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο προσφέρων επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (Παράρτημα Β΄ παρ.1.2.1.1, και παρ.1.2.1.2.). Τέλος, επισημαίνεται ότι κατά τη διαδικασία των εκτελεστικών συμβάσεων(call-off) απαιτείται η υποβολή νέας οικονομικής προσφοράς με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη προσφορά. Νοείται δε

ότι η τιμή κατακύρωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει την ενδεικτική τιμή με την οποία ο προσφέρων συμμετέχει στη συμφωνία πλαίσιο (Παράρτημα Β' παρ.1.2.1.1).

ii). Στον ηλεκτρονικό διαγωνισμό, που διενεργήθηκε στις 17.3.2016, υποβλήθηκαν τρεις (3) προσφορές για τα είδη αμοτέρων των Ομάδων Α' και Β' από τις εταιρείες: «RIFPA ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΤΙΑ Α.Β.Ε.Ε.», «Δ & Σ Αναστόπουλος Α.Ε.» και «Α&G PAPER ΑΕΒΕ» και μία προσφορά για μόνον τα είδη της Ομάδας Α' από την εταιρεία «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α.Ε.». Η Μόνιμη Επιτροπή Προμηθειών και Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Υπηρεσιών Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, με το 1/11.7.2016 πρακτικό της, εισηγήθηκε την αποδοχή των προσφορών των εταιρειών με τους διακριτικούς τίτλους «Δ & Σ Αναστόπουλος Α.Ε.», «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α.Ε.» και «Α&G PAPER ΑΕΒΕ» και την απόρριψη της προσφοράς της εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο «RIFPA ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΤΙΑ Α.Β.Ε.Ε.». Η ανωτέρω εισήγηση έγινε δεκτή με την 8028/1/284/κστ'/15.7.2016 απόφαση της Προϊσταμένης Επιτελείου του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ.. Κατά της τελευταίας αυτής απόφασης η εταιρεία «RIFPA ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΤΙΑ Α.Β.Ε.Ε.» άσκησε ένσταση-προσφυγή. Η Μόνιμη Επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων και προσφυγών, εισηγήθηκε, με το 2/29.7.2016 πρακτικό της, την απόρριψη της ανωτέρω ένστασης-προσφυγής, η δε εισήγηση αυτή έγινε δεκτή με την 8028/1/284/λ'/2.8.2016 απόφαση του Υπαρχηγού της ΕΛ.ΑΣ.

iii) Ακολούθησε το στάδιο της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών των υπόλοιπων τριών (3) εταιρειών από τη Πρωτοβάθμια Επιτροπή

Αξιολόγησης Τεχνικών Προσφορών, η οποία με το 1/3.10.2016 πρακτικό της, σε ορθή επανάληψη, εισηγήθηκε την αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο «Α&G PAPER ΑΕΒΕ» για αμφότερες τις ομάδες Α' και Β', διότι πληρούσε τις προβλεπόμενες στη διακήρυξη τεχνικές προδιαγραφές και την απόρριψη των προσφορών για την Ομάδα Α' των εταιρειών «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α.Ε.», και «Δ & Σ Αναστόπουλος ΑΕ», λόγω μη πλήρωσης τεχνικών προδιαγραφών, οι οποίες προβλέπονταν στη διακήρυξη, επί ποινή απαραδέκτου των κατατεθεισών προσφορών. Η ανωτέρω εισήγηση έγινε αποδεκτή με την 8028/1/284-λζ'/6.10.2016 απόφαση της Προϊσταμένης Επιτελείου του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 3 παρ.7 του π.δ.118/2007, που προβλέπει το απαράβατο των σχετικών τεχνικών προδιαγραφών και την συνακόλουθη απόρριψη των προσφορών ως απαραδέκτων. Κατά της απόφασης αυτής άσκησαν προδικαστικές προσφυγές αμφότερες οι αποκλεισθείσες εταιρείες, οι οποίες εξετάστηκαν από τη Δευτεροβάθμια Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων και Προσφυγών. Η τελευταία, με τα από 1.11.2016 πρακτικά της εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφυγής της εταιρείας «Δ & Σ Αναστόπουλος Α.Ε.» στο σύνολό της και την εν μέρει αποδοχή της προσφυγής της εταιρείας «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α.Ε.» μόνο κατά το μέρος της που αφορούσε στην απαιτούμενη σύνθεση του προσφερόμενου χαρτιού από 100% χημικό πολτό. Ακολούθως, αμφότερες οι προδικαστικές προσφυγές των ανωτέρων εταιρειών απορρίφθηκαν με την 8028/1/284-μβ'/14.11.2016 απόφαση του Υπαρχηγού της ΕΛ.ΑΣ. Με την 94/2017 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών απορρίφθηκε και η

αίτηση ασφαλιστικών μέτρων που άσκησε η εταιρεία «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α.Ε.» κατά του αποκλεισμού της, η δε συναφής αίτηση ακύρωσης της απόφασης απόρριψης της προσφοράς της παραμένει εκκρεμής ενώπιον του ως άνω Δικαστηρίου. Μετά την ως άνω δικαστική απόφαση και-κατόπιν της σχετικής πρόσκλησης προς το σύνολο των διαγωνιζομένων-(βλ. άρθρο 13 παρ.3εδ.β του π.δ.118/2007), της παράτασης έως την 1η Νοεμβρίου 2017 της ισχύος της προσφοράς μόνον της εταιρείας «Α&G PAPER ΑΕΒΕ» (βλ. σχετικά την 8028/1/284-ν'/25.5.2017 απόφαση του Προϊσταμένου Κλάδου Οικονομοτεχνικής Υποστήριξης και Πληροφορικής περί αποκλεισμού της εταιρείας «Δ & Σ Αναστόπουλος Α.Ε.» λόγω μη παράτασης της ισχύος της προσφοράς της),η Μόνιμη Επιτροπή Παραλαβής και Αποσφράγισης Προσφορών της ΕΛ.ΑΣ. προέβη, στις 14.6.2017, στην ηλεκτρονική αποσφράγιση της οικονομικής προσφοράς της ανωτέρω μόνης εναπομείναςας στον διαγωνισμό εταιρείας «Α&G PAPER ΑΕΒΕ», ανερχομένης συνολικά στο ποσό του 1.155.398,26 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., άλλως 1.432.693,84 ευρώ με Φ.Π.Α., αναλυομένης σε 912.834 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., άλλως 1.131.914,16 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. για τα είδη της Ομάδας Α' και 242.564,26 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., ήτοι 300.779,68 με Φ.Π.Α. για τα είδη της Ομάδας Β'. Κατόπιν τούτων, η Μόνιμη Επιτροπή Προμηθειών και Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ., κατ' αποδοχή της 8028/1/284-ξβ'/13.7.2017 εισήγησης του Τμήματος Προμηθειών, η οποία έλαβε υπόψη της συγκριτικά στοιχεία κόστους προγενέστερων προμηθειών ανά μονάδα προϊόντος καθώς και τη διαπιστωθείσα με το 8030/1/11-

ρα΄/11.7.2017 έγγραφο της Α΄ Μόνιμης Επιτροπής και Αποσφράγισης Προσφορών πληρότητα των υποβληθέντων απ΄ αυτήν δικαιολογητικών κατακύρωσης, εισηγήθηκε, με το 45/21.7.2017 πρακτικό της, την κατακύρωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού στην ως άνω εταιρεία. Τέλος, ο Προϊστάμενος του Κλάδου Οικονομοτεχνικής Υποστήριξης και Πληροφορικής του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, με την 8028/1/284-ξδ΄/24.7.2017 απόφασή του, κατακύρωσε στην εταιρεία «Α&G PAPER ΑΕΒΕ» την «προμήθεια ειδών χαρτιού, γραφικών ειδών και λοιπών συναφών υλικών, προϋπολογισθείσας αξίας 1.235.031,12 ευρώ περιλαμβανομένων κρατήσεων και Φ.Π.Α.». Σε συνέχεια της τελευταίας αυτής απόφασης συντάχθηκε το υπό έλεγχο σχέδιο συμφωνίας-πλαίσιο μεταξύ του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας και της αναδειχθείσας προμηθεύτριας εταιρείας, ενδεικτικής τιμής 770.265,51 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. (608.556 ευρώ για τα υποείδη Χαρτί Α3-Α4 και 161.709,51 ευρώ για τα υποείδη χαρτί τυπογραφείου) με έναρξη ισχύος από της υπογραφής του έως τις 31.12.2018.

IV. Με την προσβαλλόμενη Πράξη του Στ Κλιμακίου κρίθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου συμφωνίας - πλαισίου μεταξύ του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ και της αναδειχθείσας προμηθεύτριας εταιρείας με την αιτιολογία ότι: **α)** Κατά παράβαση των διατάξεων της παρ. 2 περ. β του άρθρου 2 του π.δ. 118/2007, ο ως άνω διαγωνισμός προκηρύχθηκε και διενεργήθηκε, χωρίς να έχει προσδιοριστεί η προϋπολογισθείσα δαπάνη εκάστου προκηρυσσόμενου υποείδους, τα οποία, ανεξαρτήτως της ομαδοποίησής τους, διαφοροποιούνται ουσιωδώς κατά ποσότητα και φύση,

κατ' επέκταση δε, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας, και κατά την τιμή τους, **β)** Η αριθμ.8028/1/284-ξδ'/24.7.2017 κατακυρωτική των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού απόφαση είναι αόριστη, διότι αφενός δεν ορίζει τις ποσότητες, ούτε την τιμή μονάδας εκάστου των κατακυρούμενων ειδών ή έστω τη συνολική συμβατική αξία της ανατιθέμενης προμήθειας, αφετέρου αυθαιρέτως αναφέρεται σε, μη ορισθείσα με την προκήρυξη, προϋπολογισθείσα αξία 1.235.031,12 (με Φ.Π.Α.) ευρώ και **γ)** Ενόψει της αοριστίας της κατακυρωτικής απόφασης το σχέδιο της συμφωνίας πλαίσιο, το οποίο περιορίζεται στη μνεία της ενδεικτικής τιμής κάθε ομάδας των παραδοτέων ειδών, αφενός δεν βρίσκει έρεισμα στην ως άνω κατακυρωτική απόφαση, αφετέρου είναι ομοίως αόριστο λόγω της μη αναφοράς των επιμέρους ποσοτήτων των συμβατικών ειδών και της τιμής μονάδος εκάστου εξ αυτών.

V. Με την υπό κρίση αίτηση, όπως νομίμως συμπληρώνεται με το, από 15-11-2017, παραδεκτώς κατατεθέν υπόμνημα προβάλλονται τα ακόλουθα: Στον ελεγχόμενο διαγωνισμό η Αναθέτουσα Αρχή δεν είχε υποχρέωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 2 του πδ118/2007, να προσδιορίσει την προϋπολογισθείσα δαπάνη και για κάθε επιμέρους υποείδος, δοθέντος ότι στην ελεγχόμενη διακήρυξη δεν προβλεπόταν η υποβολή προσφοράς ανά υποείδος, αλλά ανά ομάδα ειδών (Α ή Β ή και τις δύο ομάδες). Επιπροσθέτως, η ανάδοχος συμπλήρωσε και υπέβαλε την οικονομική της προσφορά μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ. Παράλληλα δε συνέταξε και υπέβαλε την από 16.3.2017 επιστολή

της, στην οποία ανέλυε ενδελεχώς την οικονομική της προσφορά, ήτοι τιμή/μονάδα μέτρησης και για έκαστο υποείδος ομάδας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα Β΄ της διακήρυξης .Συνεπώς, με την από 16.3.2017 αναλυτική οικονομική προσφορά προσδιορίζεται και το ανά μονάδα κόστος της προμήθειας για κάθε υποείδος ομάδας ειδών χαρτιού με το οποίο συμμετέχει η ανάδοχος εταιρεία στην συμφωνία πλαίσιο, Εξάλλου, η προκηρυχθείσα ποσότητα, η οποία αφορά τα έτη 2016-2018, μειώθηκε κατά το 1/3 λόγω της παρέλευσης του έτους 2016. Επιπροσθέτως ισχυρίζονται ότι, από τη δομή της κρίσιμης προκήρυξης και ειδικότερα από τον τρόπο ομαδοποίησης των ειδών του χαρτιού, τον ορισμό των συνολικών ποσοτήτων ανά είδος χαρτιού εκάστης ομάδας, τον ορισμό της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης ανά ομάδα ειδών χαρτιού αλλά και τον τρόπο με τον οποίο ορίστηκε ότι θα δίνονται οι προσφερόμενες οικονομικές τιμές, προκύπτει η πλήρης πεποίθηση των οργάνων της Αναθέτουσας Αρχής ότι κατά την σύνταξη της ελεγχόμενης προκήρυξης ενήργησαν σύμφωνα με το νόμο.

VI. Με τα δεδομένα αυτά, το Τμήμα κρίνει, τα ακόλουθα: Όπως παγίως γίνεται δεκτό στο Δικαστήριο τούτο (σκ. ΙΙΓ), στη διακήρυξη ανοικτού διαγωνισμού για τη σύναψη συμφωνίας- πλάισιο απαιτείται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 2 του πδ118/20017 να προσδιορίζεται η μέγιστη εκτιμώμενη συνολική αξία των ζητούμενων αγαθών, τα οποία ενδέχεται να ζητηθούν στην καθορισθείσα χρονική διάρκεια αυτής. Εφόσον τα προκηρυσσόμενα είδη υποδιαιρούνται σε τμήματα(υποείδη) και προβλέπεται στη διακήρυξη η δυνατότητα στους διαγωνιζόμενους να υποβάλουν χωριστή

προσφορά για τα επιμέρους αυτά τμήματα, τότε μόνο υφίσταται υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής καθώς και αντίστοιχη υποχρέωση των εταιρειών που συμμετέχουν να προσδιορίζουν με την προσφορά τους την προϋπολογισθείσα δαπάνη των επιμέρους αυτών τμημάτων. Στην προκειμένη περίπτωση, με τη 8/25.1.2016 διακήρυξη του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ. τα προς προμήθεια είδη υποδιαιρέθηκαν σε δύο Ομάδες: την Ομάδα Α', ετήσιου προϋπολογισμού 516.000 ευρώ και την Ομάδα Β', ετήσιου προϋπολογισμού 101.515,56 ευρώ, ενώ προβλέφθηκε η δυνατότητα για υποβολή προσφοράς, είτε για το σύνολο της ποσότητας, ήτοι και για τις δύο ομάδες, είτε για κάθε ομάδα χωριστά. Περαιτέρω, ορίστηκε ότι δεν θα γίνονται δεκτές προσφορές για μέρος μόνο των προς παράδοση ειδών. Επομένως, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα με την υπό κρίση αίτηση, δεν απαιτείτο, εν προκειμένω, να καθορίζεται στη διακήρυξη η προϋπολογισθείσα αξία των επιμέρους υποειδών της ομάδας Α' και της ομάδας Β'. Ως εκ τούτου, δεν πάσχει η διακήρυξη της υπό κρίση διαδικασίας με την οποία δεν προσδιορίστηκε η προϋπολογισθείσα δαπάνη εκάστου υποείδους, εφόσον δεν προβλεπόταν, αντίστοιχα, η δυνατότητα υποβολής προσφοράς για κάθε υποείδος αυτών. Σημειωτέον ότι, πρόκειται για μια ανοικτή διαδικασία για τη σύναψη συμφωνίας- πλαίσιο για την οποία ο νομοθέτης, λόγω της ευελιξίας της, αρκείται στον προσδιορισμό της μέγιστης αξίας του συνόλου των επιμέρους εκτελεστικών συμβάσεων, οι οποίες ενδέχεται να συναφθούν, εφόσον, διαρκούσης της συμφωνίας πλαίσιο, η Αναθέτουσα Αρχή κρίνει συμφέρουσα την κατάρτιση τους. Σε κάθε περίπτωση όμως, όπως προκύπτει από την από 16.3.2017 αναλυτική οικονομική

προσφορά της αναδόχου, οι δοθείσες τιμές για τα 22 υποείδη χαρτιού της ομάδας Β είχαν ελάχιστη απόκλιση μεταξύ τους, κυμαινόμενες από 0,04909 ευρώ έως 0,2274 ευρώ, ανά υποείδος. Περαιτέρω, ήδη, στην από 16.3.2017 αναλυτική οικονομική προσφορά της αναδόχου, περιλαμβάνεται τελικώς, τόσο η δοθείσα τιμή μονάδας εκάστου υποείδους της ομάδας Α' και της ομάδας Β', όσο και η επιμέρους ποσότητα αυτών. Επομένως, η 8028/1/284-ξδ'/24.7.2017 κατακυρωτική απόφαση, στο προοίμιο της οποίας λαμβάνεται υπόψη η οικονομική προσφορά της αναδόχου (σχ.20), η οποία νομίμως συμπληρώνεται από αυτήν, δεν πάσχει, όπως εσφαλμένως κρίθηκε με την προσβαλλόμενη Πράξη, λόγω αοριστίας. Εξάλλου, το αναφερόμενο στην προαναφερόμενη 8028/1/284-ξδ'/24.7.2017 κατακυρωτική απόφαση ποσό του 1.235.031,12 ευρώ αντιστοιχεί στην προϋπολογισθείσα δαπάνη για τα έτη 2017 και 2018, ενόψει της λήξης του έτους 2016, δεδομένου ότι η ισχύς της συμφωνίας-πλαίσου άρχεται από την υπογραφή της έως τις 31-12-2018.

VII. Ακολούθως, το υπό έλεγχο σχέδιο της συμφωνίας πλαίσιο, βρίσκει έρεισμα στην προαναφερόμενη κατακυρωτική απόφαση, όπως αυτή συμπληρώνεται νομίμως με την από 16-3-2017 οικονομική προσφορά της αναδόχου. Εντούτοις, προς πληρέστερη διασφάλιση της ομαλής εξέλιξης της συμφωνίας πλαίσιο και δη προς εξασφάλιση ότι η προσφερόμενη τιμή για τη σύναψη των εκτελεστικών συμβάσεων, που ενδεχομένως θα συναφθούν, δε θα υπερβαίνει την ενδεικτική τιμή της οικονομικής προσφοράς της αναδόχου, το παρόν Τμήμα κρίνει ότι θα πρέπει, στο άρθρο 4 του σχεδίου της συμφωνίας-πλαίσιο να συμπεριληφθεί αναλυτικά το περιεχόμενο της από 16.3.2017

οικονομικής προσφοράς της αναδόχου, όπως αυτό αντιστοιχεί στα εναπομείναντα έτη 2017 και 2018.

VIII. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση αίτηση ανάκλησης πρέπει, υπό τον όρο της συμπερίληψης στο άρθρο 4 του σχεδίου της συμφωνίας - πλαίσιο της από 16.3.2017 αναλυτικής οικονομικής προσφοράς της αναδόχου, να γίνει δεκτή και να ανακληθεί η 185/2017 Πράξη του ΣΤ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την αίτηση ανάκλησης της Ελληνικής Αστυνομίας

Ανακαλεί την 185/2017 Πράξη του Στ' Κλιμακίου.

Αποφαίνεται ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου συμφωνίας πλαίσιο, υπό τον όρο ότι θα συμπεριληφθεί στο άρθρο 4 του σχεδίου της συμφωνίας - πλαίσιο το περιεχόμενο της από 16.3.2017 αναλυτικής οικονομικής προσφοράς της αναδόχου, όπως αυτό αντιστοιχεί στα εναπομείναντα έτη 2017 και 2018. Αντίγραφο του σχεδίου αυτού φυλάσσεται στη Γραμματεία του Τμήματος τούτου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 24 Νοεμβρίου 2017.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ-ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΝΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΑΚΙΤΖΙΔΟΥ

Δημοσιεύθηκε στο ακροατήριο του στις 29 Νοεμβρίου 2017.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥ

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΑΚΙΤΖΙΔΟΥ